

Nr 30.

Av herr **Bladh m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till studieförbund för administrations- och organisationskostnader.

Genom beslut av 1947 års riksdag ställdes väsentligt höjda statsbidrag till det fria folkbildningsarbetets förfogande. Dels genom penningvärdets försämring men framför allt på grund av verksamhetens kraftiga tillväxt ha emellertid statsbidragen till folkbildningsverksamheten på praktiskt taget samtliga punkter visat sig vara otillräckliga. Särskild uppmärksamhet bör emellertid ägnas posten Bidrag till studieförbund för organisations- och administrationskostnader.

Dessa medel utgöra bl. a. bidrag till studieförbundens utgifter för utbildning av studieledare. Därjämte användes bidraget till avlönande av instruktörer och konsulenter, som äro anställda centralt eller ute i länen.

1944 års folkbildningsutredning förutsatte i sitt betänkande del I, att studieförbunden i princip skulle få hälften av sina utgifter för här ifrågasvarande ändamål täckta med statsbidrag. Såväl Kungl. Maj:t som riksdagen delade uppenbarligen denna uppfattning. Förutsättningen om ett bidrag med 50 procent kunde emellertid inte hållas ens det första året som de nya bestämmelserna gällde. Bidraget utgjorde då ca 40 procent och torde för innevarande budgetår bli ca 30 procent.

Med ledning av nämnda 50-procentregel och sina beräknade utgifter för budgetåret 1949/50 ha studieförbunden äskat ett belopp av kronor 927 471. Skolöverstyrelsen har tillstyrkt en sådan höjning, att det åtminstone skulle vara möjligt att lämna studieförbunden ett bidrag för nästa budgetår, som utgör 50 procent av de verkliga utgifter förbunden hade 1947/48. Dessutom föreslår skolöverstyrelsen, att 30 000 kronor skulle ställas till dess förfogande för nya studieförbund. Skolöverstyrelsen begär, att anslagsposten sammanlagt höjes med 229 700 kronor eller från 500 000 till 729 700 kronor. Ett bifall till skolöverstyrelsens förslag skulle innebära, att studieförbunden erhålla ett statsbidrag motsvarande 50 procent av de utgifter förbunden hade två år tidigare och inte 50 procent på det innevarande årets utgifter, vilket ursprungligen förutsattes.

Studieintresset befinner sig i kraftig tillväxt hos allmänheten och hos folkrörelsernas medlemmar. Detta medför att kraven på studieförbunden stiger oavslåeligt. Det vore i högsta grad beklagligt, om dessa förbund inte skulle ha möjlighet att lämna den service, som är behövlig och önskvärd. 1944 års folkbildningsutredning har mycket kraftigt framhållit hur ange-

läget det är att få till stånd en kvalitetsförbättring. Om studiearbetets kvalitet skall bibehållas och helst höjas, är det nödvändigt att studieförbunden beredas möjlighet inte bara att utbilda studieledare i samma omfattning som hittills utan i en ökad omfattning, motsvarande stegringen i deltagarantalet. Sker ej detta kommer utan tvekan en kvalitetsförsämring till stånd. Självfallet fordrar också en ökad verksamhet ytterligare instruktörer och konsulenter.

Att statsmakterna i en ekonomiskt bekymmersam tid inte kunna medgiva en utvidgning av vissa specialgrenar, t. ex. föreläsningverksamheten, har man säkert stor förståelse för på folkbildningshåll, även om man naturligtvis beklagar förhållandet. Däremot är man bekymrad över att just anslaget till organisations- och administrationskostnader inte ger den täckning, som tidigare ställts i utsikt. Denna post är på sätt och vis av annan karaktär än övriga anslagsposter för folkbildningsändamål. Dessa medel gälla hela verksamheten i stort; de äro avgörande för folkbildningsarbetets kvalitativa standard.

Med återopande av vad vi här anført och med hänvisning till skolöverstyrelsens motivering få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att posten nr 319 Bidrag till studieförbund för administrations- och organisationskostnader höjes till 729 700 kronor.

Stockholm den 19 januari 1949.

Eric Bladh.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.

Arvid Hallberg.

Hans Levin.

Nancy Eriksson,
Stockholm.

Sture Henriksson.

Hans Gustafsson.

Ingrid Gärde Widemar.

Hernfrid Bark.

Alarik Hagård.

Eric Nilsson
i Svalöf.

Jöns Nilsson,
Bästekille.

Nils G. Hansson
i Skegrie.